

e 93.2

Arm	Pres.	C.	N.
189	II	9	11.

2de Baptisten
 vromma en vromde.
 Baptisten vromde
 de Jonge vromde.
 1de vromde.

MS. 599

2
Cors el Artista.

Drama en cinco actes original de
Pau Montella.

Personatjes.

Guascha.

Abelina.

D. Juana.

Fulci.

D.^{na} Abelina.

D.^{na} Francisco.

D.^{na} Gonzalo.

D.^{na} Edguit.

D.^{na} Faust.

D.^{na} Armén.

2 Representants de la empresa.

1 President de la comissió.

Comarers.

Arxidors.

Comissionats.

~

La desio de lloch lo Segon acte
a Milán; los restos a Barcelona.
Per dreta y esquerre, entenyas
la del actor.

Acte Primer.

Una sala ³ con varicos ¹ por-
² y un balcón ³ a la dreta
tas en lo conservatori del Gran-
Teatro Liceo de Barcelona;
algun piano y otros instrumentos
de musica; suntu ab tinter y
papeles de solfa, ^{algun, fustol,} una pissarra a
la pared ab pentagrama;
banchs y algunas oculeros.

Escena 1ª

D. Edelant, D. Faust, D. Arnau.
Edelant. Arnau Faust, sembra que
no se esperen molt aquests
clava, su que tenris huc enca-
regats que fossin puntuals...
Faust. Tu sebs Edelant, que lo bo es

fa desitjar; aixis donchs pren un
proch de paciència y esperem la
assentats. (L'assenstem.)

Arman. Mentre l'esperem, ¿no
podríem carregar hi un cigarret?
Edgert. De cap manera Arman,
cui non si furma; estem en lo con-
seruatori d'el Gran Teatro del
Liceo, estem com qui diu a la
sagrístia d'el temple d'el art, y
per consequent es un lloch sagrat.
Arman. No sabs homa que l'fum
d'el cigarro indisposa l'organo
vocal?

Arman. Tot això son pumplins;
desgraciada la garganta que
s'afecta per el fum d'el cigarro;
deuria ser una garganta de man-
teiga; pero no vos vull contradir,
respectem lo temple d'el art.

Edgard. Com di bons chilibrants mu-
sicals, debem saber los atencions
que's deuen en als concerts, y
no sericim reconeguts com di sols
si'ls professors que no poden far
clar en venir, ens trobessin ab lo
sigurno di la boca.

Faust. Sento que algu puja Pescala;
¿Si serà ella?

Arman. No ho crech; no es la preja
deu delicada de la nostra diva,
es mes cubit la preja de algun
alumno terror, baritone o churche.

Edgard. Des puja'm moy, ves puja'm.

Faust. Es una escala que no s'acaba moy.

Arman. Ni la de la solfa.

Edgard. (Mirant di la porta de l'esque-
ra.) Tu es aqui; es un metcha que
conech de vista.

Faust. Es metche de la casa.

Amic, Es el Doctor Avellino.

Escena 2^a

Dits lo Doctor Avellino.

Avellino; (Per la porta esquerra l^{ra} Senne.)

Bonus sacerdos linguam senjors.

Castres. (Talsam.) Bonus sacerdos.

Avellino. Podem assentarse, pera mi
no fassen compliment.

Castres. (Ofereint-li una cadira.)

Fassa el favor de prendre asiento
seembe.

Avellino. Si; m'assentare de gust, perque
aquesta escaleta es molt pesada.

Castres. Ab molta raio lo mestre Obiols
me deya tan abiciat los golfes com
el colomán.

Avellino. ¡Pobre! Tan vell al pujar las
lhi habia de ser molt pesat.

Castres. No tan com voste; pensa; los
habiam pujadas jints moltes ve-

capotas d'el seu unitanta y pino d'arruy
gaules y ell' afoquet afoquet las
pujaba sens reposar.

Abelino. ¿Voste es artista?

Faust. No senyor; pero vancite venir
uns encaris arruy aqui e' estudiar,
lo mateix que ls meus companyys.

Abelino. ¿Vostes tambe canten o to-
can algun instrument?

Edguit. Som simplenent aficiona'ts;
nosaltres dos chipuejem el piano,
el Senyor (Per Arnau) toca el violi.

Abelino. ~~Ala~~ ^{ara} molt gust es sentirlos
si vostes m'ofereixen ocasió.

Edhe. Ab molt gust.

Edguit. Cap de nosaltres despuñtem
el art pero no faltaré ocasió de reunirnos
y d'enterraré de nostros escassos
habilita'ts.

Abelino. Es modestia

Edguit. ¿Voste tambe dona culte a

aquesta vella art.

Avelino. Jo també afisionat de
poch valer; de molt criatura
un oncle meu, molt afisionat a
la música, me va ensenyar el sol-
feix y algo de piano, luego m reco-
menà a D. Francisco, actualment
director de aquest conservatori, que
m donà algunes lliçons, però m
vareix gradualment després en medi-
^{y cirurgia}
cina y per rahó de la carrera no
m he pogut dedicar a la música,
no obstant m ha servit molt pera
l'estudi de la meua especialitat
d'el organo de la veu y oïdos.

Faust. Verdadement ha de ser un
proferos auxiliar per a la ciència.

Avelino. Jo ho crech.

Barnán. I parlar del mesés teatral de
vespre
dir, vosde com a bon dilectant no

debia faltar ~~ahí~~ al debut de la
nova diva surtida de aquest con-
servatori.

Avelino. Interessat hi estava, figurinse
que vareix ser jo qui, de molt ericatu-
reta, va ensenyar els primers motus
musicals a la nova diva que us ocupa.

Els tres. (Admirats.); Voste!

Avelino. Si senyors; jo vareix quic
els primers passos en el debut a la
Cecelina, junt amb lo Julià actual-
ment alumne de aquest conserva-
tori; des ericatures d'el veínt a
qui vareix reconeixer, essent jo es-
tudient, abtibit per la carrera musical.

Els tres. No coneixem al tal Julià; pero
en evant a la Cecelina n'ha de de-
nir una verdadera satisfaccio.

Avelino. En efecta la tindrè per evant
jo l'hi vareix ensenyar musica y l'hi

vareix a descobrir la pressiositat de
la seba veu; pero la escola correctada de
can, la deu de D^a y de D,
^{professor que agrueta a quereu a totu}
Gonzalo que l'hi haun dirigit els
estudis de vocalisacions,

Faust. Es una deixada que l'acredita;
en primer lloch per sa sequitad musi-
cal y esquisita afinassio, y luego es una uia
que forma aquell modo de atacar las no-
tas ab decissio, aquell modo de axun-
placar y recullir las...

Amant. ¿Aquells picats y lleijeresa de
execussio?

Faust. ¿El timbre y extensio de la seba
veu? Voste si que pot dir que va des-
cubrir una verdadera joya.

Amant. Efectivamente; es clara que feria
una gran carrera si no hiquera l'organo
delicad.

Faust. ¿Vol dir?

^{seu} ~~Algunos~~ genero de ven
Abelino, e bixo es lo que jo^m temo, fundat
ab los ~~Escena 3^a~~ ^{y experiencias} estudios que
sirven Dits y D^{as} fets sobre aquest
organio.

Escena 3^a

Dits Dª Juana

Juana (~~De la~~ ~~hombres~~ ~~querena~~ ~~primer~~ ~~terme~~.)

~~Pals~~ ~~salida~~
~~Pomros~~ ~~terceros~~ ~~lingua~~ ~~venjors~~,

(Fets ~~de~~ ~~alson~~.) ~~Assentirse~~ ^{peramís} y no fas
sen compliments.

Faust. D. Juana, fassa l'favor de
pencher casiento. (L'hi ofercia una
cecelina.)

Juana — Gracias, pero mi nos mo-
lestin, assentirse repetesch y voyan
continuan la conversa que te-
niam comensada.

Abelino, De la Abelina sa deiche-
pla ens estabem ocupant, ^{D^a Juana,} en aque-
llo moment comentabem el merit de

voste per haberli sabut inculcar
la seba escola correcta.

mana. El merit principal el de vos-
te D. Abelino en haber trobat
aquesta joya y haber dirigit ses
primers passos en la escabrosa
carrera; a voste es deu el merit
principal per haber tingut la
passiència ^{y dinterès} de iniciarla en el art
desde criatura; voste no's pot fi-
gurar la gran veritatja que se
el mestre y el deixeble cuant
aquicix vol aprendrer un instru-
ment ó vol fer vocalisacions, en
saber llegir be la musica com fan
les dos seus deixebles la Adelina
y en Julià.

Abelino; Oh en Julià sobre tot es un
bon solfista.

Es un professor.

Escena 4^a

Dits D. Francisco y D. Gonzalo.

Per la porta esquerra primer terme.
Francisco al seu merit y perseve-
rancia Avellino.

Avellino Gracias ex adulario.

Gonzalo. La distina que no hi haja
mes caudal de ven y estensio, que
^{Es un genio de mita caracter}
s podria fer de ell un ~~artista~~.

Avellino. Finch esperansas fundada

D. Gonzalo de que tot això ab lo

sempre vischis, en Julia ^{met} encara es jova.
Gonzalo Abolt en alegraria.

Francisco. I Volonem las bonas tardas
pera si no en habiam descuidat.

Avellino. Vestes sempre han complert,
entre artisticas fora cumpliments.

Gonzalo. Es la hora d'el ensaitx y no
heuy cap alumno; ^(Consultam el reloxer.) Quina fal-
ta de puntualitat!

Francisco. La Avellino despues de la
obusio de celin, es natural que

5011

5011

Lo

8 Francisco, ^{el quart} Finch Placer de presentarlos a Tu
Un de los alumnos que hacen honor a no
bre conservadori.

(El Colgart, Fouert y Armán, El rodelixau y Plui
^{el Colgart} donan la ma.) Tasi gust en correixel.
Fouert y Armán. El felicitem.
Julia, Gracias; pero dech a advertirlos que ls mestres
m'estiman molt y m'fan massa favor.

ue

dormi sobre ses llaurers.

Si; ^{canon dormiu,} pots heu de ensejar el
Vatclio per aquesta nit y abans
se l'hi heu de passar al piano.

Escena 5^a

Dits Tulià.

Tulià. (Per la porta esquerra pri-
^{despres de saludar los, elects dirlos que}
mer ferma.) Senyors; segons fineli-
entes haya hagut una mala
intelijencia ab l'abiscador, Pen-
saita han de piano com de or-
questa es abaix a les taules, la
major part d'els musichs estan ^{esperant} ~~retornats~~,
^{de exjunt mes que justitia}
anciso. Anem clochs abaix, hi Tulià
pots aqui esperant que no estan la
Adelina previsiguda, es creura que de
aqui l'ensaita.

lia. Esta molt be D. Francisco; jo enclare
de avisarla. Vaja descarsat.

d'art. Ja que no habem pogut aqui salt,

abocix l'hi donarem el paraubièn,
Edgort } Estem conformes,
Fleunt }

(Desapareixen per la porta esquerra)

Escena 6^a

Julia.

(Parienta en una cambra a prop de la porta y
Cuecla per uns moments en sinis-
mat.) Lo meu cor sofreix lo que nin-
gu pot imaginar; el desesperany que
aix voreix rebre ha de minar son
darmen ma naturalesa. To que
estimaba a aquesta dona ab tota la
ardensia del foc de la primera ju-
ventut veix abuy el cruel desen-
gany produit per son amor a la
gloria y a la riquesa; aquestas
son las mebas rivals, aquestas son
las que m roban el meu amor que
era ma dicha y felicitat; ja fa anys
que estimaba a aquesta dona, ella
m corresponia, ella vivaba aqueix

foch el aigui olins que crema, que ar-
bota; donchs be, aq' est amor era
^{fingiment, mentida}
fals, ara perque ella ven un porce-
mir de gloria y de luero, ha de dei-
xarla, ha de fer com si sempre ha-
jes estat indiferent; això, jo no ho
puch fer, això pera mi es un impo-
sible, si n' al cor ningú s' pot manar,
; Trista existència la meua! (Queda
abimbat amagant-se la cara.)

Escena 7^a

Tulcia i Adelina.

Adelina. (Primera porta esquerra; es
presenta, mira per tots costats y es-
clama.); Ayay! No haya ningú.
Tulcia. (Incorporansa.); Com no haya
ningú!; Jo no so algú?

Adelina. Be ja veuràs, jo volia dir de
artista, tu per ara no ets tal artista
^{mes que,}
tu ets un manya...

Tulcia. Ah molta honra; si sochi manya
finch ofissi pera quany curme la
viola, lo que del vegetal tu no tens,
y en cuant a artista cen. se fan
com tu; mes encara, perque se mes
música que tu.

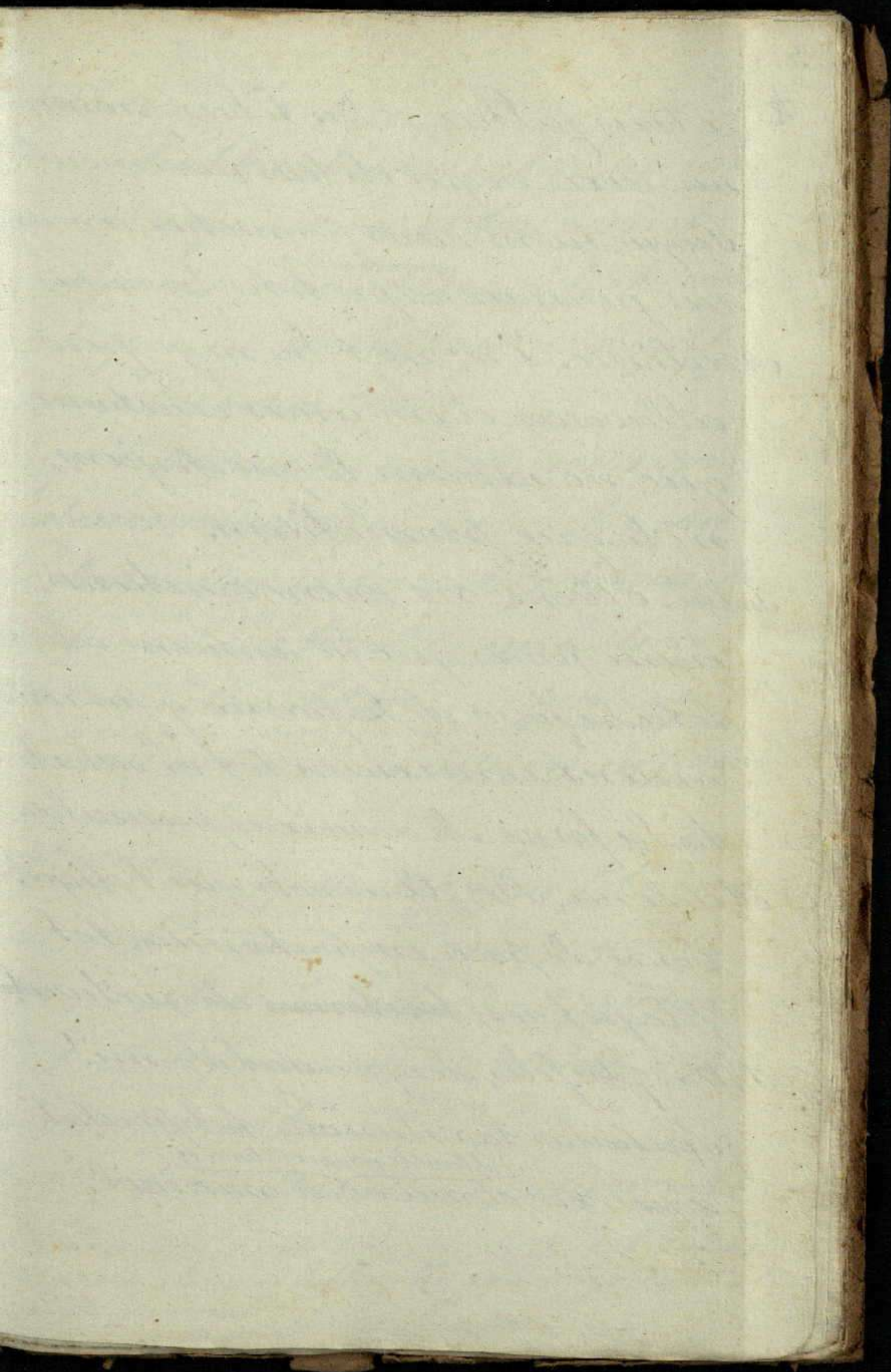
etolimina. De honra, ^{be} concedit; pero
ique n' fardis de tocar com tocs
una mica el piano, si abuy els pia-
nistas van a cops de peu? La veu
es la que s'assuma, jo air veureix de
nou una prova evident d'els meus
merits y facultats cantant una
opera de prova com es la ^{1^{ra}} *Torciambola*
en un dels primers teatros de Europa,
deuant de un publich ilustrat y ec-
sistent, y no sols veureix que cal be
sino que n' veureix sortir ocasionada
y ja m'han ajustat quany cant un
bon salari; ja veus que lo tempo han

cambicet, ja no es com encara una
barricada de solfa ab les
suavitats del beinot, i vols que
una prima clonada de valia com
jo pensi unir-se ab un marrija, o
un pianista que no mou la cetera
^{Em necenari que Pen fassas correch.}
sio de ningun. Si tu fossis un bon
director de orquesta, o un cantant
de primera, tindries dret justifi-
cat per aspirar a la meba ma;
pero ^{tu} ni ets ni pots ser ni l'un ni
l'altre; perque no passaris de un
pianista a l'obsencia, en quant a
tu deba veu, no t'puch negar que
es agradableta y sens gusten el can,
pero es poca y sensa estensio, que
mas es suficient per el jenero chico
^(ab aqueixa veneta)
en una paraula, no serveixes per
el teatro; i vols donchs, que jo segueixi
ab los seus ornars, y que m'cessi al

últim de tot ab un marit?

Túlia. No despressis un ofissi que
pareu mi es sagrat, encara no sabo
en lo que t'has de arribar si veure
la veu de moltes vicissituds y sufren
moltes mudansas, tu tot ho des-
pressias de desede que t' veus aclu-
tacla, fins si nostre protector t'ac-
tas de estudiants, si un metche
de gran fama y per tots considerat
aqui ahi fins veus tractar ab
despressi essent aixis que tot si
ell ho debem, que encara que t' ha-
bessim els pens seria procli per lo
que ha fet per nosaltres; en aixó
demostras ser una dona desagra-
da, una dona sense sentiments,
una dona sense cor.

Adelina. Ab tan pocas rasons de gra-
titut de cors y de sentiments no

* ¿Aixis faltas a las tebas prome-
sas, aixis negas els teus juraments?

Perque tu m vares prometer, am va-
ras jurar amor ^{y constancia} per tota la vida.

Adelina. Si; no t ho nego, pero
callareras eram unes criaturas,
que no sabiam lo que deyaem,
ni lo que prometiam.

Tulia. Mems; no eram criaturas;
eram jovas que ja sentiam ab
tota la forza de la passio y per con-
sequent coneixiem tot el valor to-
ta la forza de aqueixas pareulles.

Adelina. Be; ¿Que vol que t diga?

Coras de peca importancia, tot
plegat res; ~~sentiam~~ ^{erem} criatures

Tulia. ¡Infelis, desgraciada de mi!

Perduelas las ilusiones tot perdut,
aqueixa ^{infelicitat, aqueixa clona es} clona es de marmol.

accidentalment may els romanesos,
lo que tu i les propessors es un im-
possible seguir tu el teu corri
que jo seguiré el meu, y feste car-
rech que no us habern conegut
may, las cosas claras.

líria. ¡Oh paraules cegues, amargues,
y desconsoladoras! ¿Es posible que
la dona que interpreta ab ben de
sentimen las tenores melodicas
d'els mestres de mes cor parl' aixis?
Es cosa que no s' ^{haya l'una enteniment que} compreri ni puiga
comprendre.

líria. De; correch que s' he fet massa; ^{malici,}
^{que t' dire jo com}
reconeixme com una companya.

¿Que vols ferhi Julia, no puch par-
lar de d' altra manera; olvida, acor-
dolat, distrauta...

líria. Las debas paraules cauen sobre
el meu cor com plom d'erridit. Infelis!
aqueixa dona es inflexible, aqueixa dona
es de marmol

¡ Desgraciada de mí! (Lamentando
 las ilusiones ^{que me he perdido} ~~que he perdido~~, dejando clara es
 caelura al ~~corazón~~ ~~de la~~ ~~tercera~~ ~~de~~ ~~apio~~
 de ~~manol~~,
 yant los colses, deixa caurer lo capítol
 sobre las mans plorant si l'ei-
 grima viva.)

Escena 3^a

Dits D^{na} Adelina.

Adelina. (Per la porta esquerra.)

¿ Que fas aquí Adelina? Abaixa
 totòst esta esperença abaix a les
 cenars.

Adelina. ¿ Que s'ha llegit de avi-
 sceler, Doctor Adelina?

Adelina. Encara que m'he baixat av-
 sante de tu, per això no cobro sa-
 lari de avisador.

Adelina. Bueno, dispensa ^{si l'he ofès,} procura
 aconsolar a aquest seu deixeble, que
 jo m'en vaix corrents a la obli-
 gació. (Surte per l'esquerra.)

Escena 3^a

Tulia Doctor Avelino.

Avelino. ¿T'ha vist sinisme? (et Tulia.)

Tulia. ¿Que tens? ¿Que passa?

Avelino. ¿Que he de tenir? ¿Que m'ha de

passar? Lo que voste sab, els her-

mens mes cruels, ^{per} el mes amich

desengany.

Avelino. És digne de planyer Tulia,

comprenc'h y sendo las debas penas.

Tulia. (Abassentlo.) Si, amich estimat!

Los voste las pot comprendre; voste

sols voste las pot apreciar; voste

que va esser el primer que va descu-

brir la meba passió, y ara ven ~~el~~ mon

cruel desengany. ¡Mon traïdor,

mon fals! Ara comprenc'h la follia

de los encarnats, ara comprenc'h,

com heya qui's perija, qui's rebat

el seu balco, qui's tira de capis ai mar.

qui's rebat per un balco jo també m'hi vull tirar.

~~Ara jo estich determinat a fer-ho.~~

(Dirijintse d'èssidit al balcò.)
Abelino, (Determino.); Que vas a
fer desgraciat! No diriges mi caris-
bis a ~~preuure abairó~~. L'honra ha de
ser honra; has de sobreposarte a tu
mateix; si fessis una el aqueixos
barbaritats, ella ho tindria a va-
na gloria; ningú com jo pot com-
prendre les teves penas, perquè
també las he passades y encara
conservo recòrts, es aqueixa una
malaltia que ha de curar el trans-
curs d'els anys; lo millor que pots
fer, es fugir d'aquesta clona. Jo tindria
el projecte de fer un viatge per Itàlia
Itàlia; Per Itàlia!

Abelino. Si; la patria del art; null que
vinges ab mi; tu que tens el cor
d'artista, viuràs en el teu element
et disfrucuràs, y deixa passar el temps.

que j'è prometo curant la teba
malaltia.

Voluntat. Prastans sacrificis ha fet preta
mi, no vull que gasti inutilment
lo diner, m'he persuadit que preta
res serveixo.

Voluntat. Que substà? La ciència
m'heu que serveix.

Voluntat. Deixim morir de tristesa y
consumcio.

Voluntat. Com s'enten? Això j'è no
ho prometo, j'è meo, j'è desijexo
que m'acompanyis; i Volontat des-
obeirme? Volontat donarme aquest
desaire?

Voluntat. ^{j'è contradic} To disgustar el meu amic,
al meu protector, a aquell a qui
dech favors que jamay podré pagar?
Voluntat. Ab son agrahimen, quedo
de sobras pagat. Amen a disposar

el viatge.

Julia. Anem; seré el seu criat, el seu
esclau.

Arrelina. Si'l meu criat m'l meu
esclau; ^{lo que sempre has sigut,} seras el me amic. (L'hi
passa el braç per l'espatlla, y mitja
abrazada surten per l'esquerra.)

Acte 2^{on}

Un quarto d'essentet en un ho-
tel de Milán ab balcon y porta
à la dreta; caelras de taula y al-
guns esclaus sencills.

Escena 1^a

Julia. Llego un Camarero.
(Julia s'entab ja a una taula.)
Dos anys van trascorreguts desde
que visch a Milán, el territori Ita-
lia no ha pas estat ingrat pera mi;
aquí entre els consols que m'proli-
gea mon protector, l'estudi constant
y la excessió que he lograt, han ^{sigut} estat

han estat lenitius a ma desgras-
siada passio, pero la idea fiosa de
aquella dona, no m deixa may,
m persegueix constantment sens
loger com ma mateixa sombra sens
lograr desvaner-la ni un instant,
el mal d'amor, es un mal cronic;
~~que~~ no s cura may.

(Truch man a la porta.)

Introd.

Amorier. Una comissio de catala-
ni demanda permisso pera visitar
ai vey.

Julia. (Sorpres.); Una comissio de ca-
telans! Fada la passare al moment,
Amorier. (Dirigitse als de dins.)

Introd. miei Signori.

Escena 2^a

Julia. D. Edgard, D. Faust, D. Amian
Presiden de la comissio y comissionat
catalans, luego Doctor Abulig.

Julia. (Albany y sortintlos a rebien.) Ben venuti
sietti di la prima cantata.
~~catalans, Jacopo Doctor de l'opéra.~~

~~Després de salutarlo afectuosament, de qual d'ells que~~
President. Ens consta que vosste es
^{per consequenç,}

català y en català l'hi parlarem,
aixís donchs després de salutarlo
en molt afectuosament en nom
de tots los catalans que actual
ment ens trobem a Milán, tenim
l'honor de felicitar a nostre paísà.

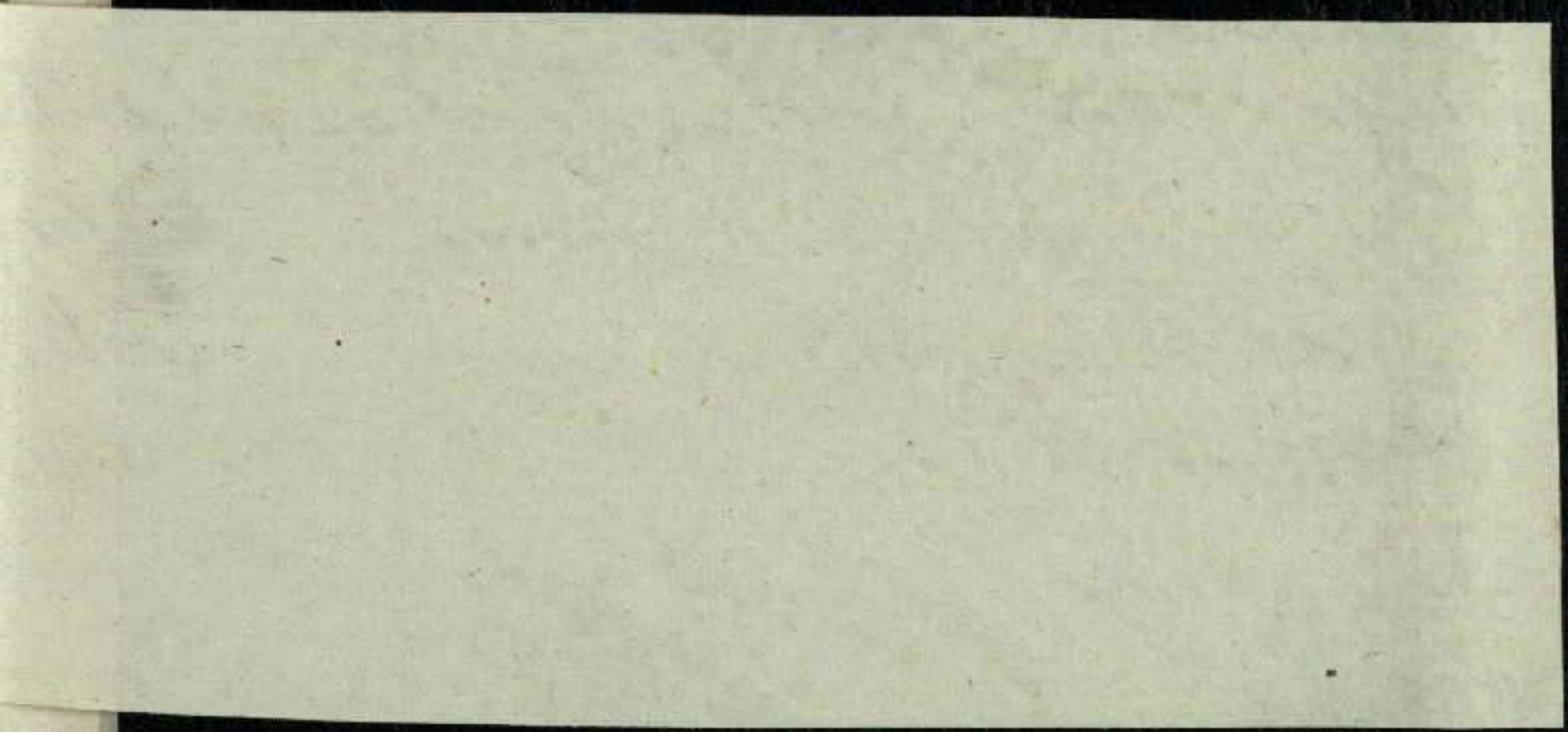
D. Julia artista delectable que aia
en el Gran Teatro de l'Escuela en-
tusiasma als virtuosi canten las
conmovedoras melodias de la
Favorita del nostre immortal Do-
nizetti; tots desitjem prosperitat
al notable artista en la difícil
carrera; y l'alacantem pera que con-
tinuï en sos estudis ab la persua-
sio que arribarà un dia a ser una
eminentia, y per lo tant una gloria
^{consequent}
catalana; y com a testimoni de tan

memorable acoriximient Phi
presentem aqneba sencilla
poesia subtila del entusiasmo
de nostros cors, que son dulcis y
seber ens ha inspirat. (Phi entrega
un cuadro elegant en el que se
suposa va escrita la poesia.)

En veritat que no se que condes-
sar als inmerescits elogis que acci-
ben de prodigarme; quin as parcu-
las podria tenir pera donar los gra-
cias un infelis manya, perque vull
que ho sapigam de manya es el meu
ofici, de molt ericatura vancita per-
drer als meus pares, a penas vancita
concorra a la escola y per lo tan cope
instruccion literaria he rebut; una
persona que reunia un gran conuolal
de saber, y profundo en el art de
donar instruccion musical y ara se-

cullo jo el fruit de ses curadures
y desvels, aqueixos honors no m
perteneixen a mi, sino al Doctor
avelino lo meu protector. <sup>(Escena 3^a
Dits y Doctor
Avelino.)</sup>
(En aquest moment es presenta
el Doctor Avelino, Tulià Phi-
pen la ma y l presenta.) Aquei-
xa es la persona a qui deuli saber,
virtut honors y ^{la vida} ~~existencia~~; aqueix
que ls presento es el meu recompen-
avelino. La feba aplicasio y bona con-
ducta, hem lograt lo que m atribuïen.
Edgart. ¿Es possible lo que estich veyen?
Faust. ¿Doctor avelino!
Arman. ¿Amich meu!
Edgart. (Los tres el rodejaren y donau la ma)
Edgart. La casualitat de haber fet
jims un viatge per Italia ens ha
proporcionat el plaer de admirar
y felicitar al seu dexemple.

ms
etc

for,
2

ino.
nba

* Julia. Vostes tenen molta gentilesa
y bondat els agrueixo aquestas
demostracions de bons carichs.

Edgard. Es lo que mereix.

Ferrat. Es justicia.

tribuies

Quarto. ¿Es aqueix artista el Julià
^{que arribava donant}
del qual ens va parlar a Barcelona?

Belisso. Ell mateix.

Quinto. Ab rahó voste fundava ab
ell esperances. És una gloria catalana.*

Belisso. Vostes que venen de Barcelo-
na podreu donar-me notícies d'els
fidelles de la meua estelina
catalina.

Quarto. Com? Res sab d'ella?

Belisso. Res; orgullosa d'els seus triun-
fos, com ha pagat ab els meus cui-
^{y haora,}
dactes ab ingradients y olives,
ab aquest motiu veuix d'esciollimo
no escriuremhi, y com els periodichs
^{municipals}
que he llegit cap d'ocupar d'ella...
no n se res.

Quarto. La tal estelina no va donar
lo que prometia al principi de la
seua carrera; es veritat que va can-

varias ^{ab alguim escrit,}
seu ~~alguns~~ operas, pero la seba
ven es delicada, y ab las sebas indis-
posicions molt subiny de que de-
manar la indulgencia d'el public
Abmon. e algunas vegades s'ha vist
obligada a retirar-se dens procer
ocorran las operas
Poderia extrany que complisen el seu baticini Doctor Avellino
Edgard. Harste s'hem el que fereli en-
feramen la veu y no l'hi amencas
si alguna malaltia la laringe.

Avellino. Aixó si que seria just castigar
a la seba ingrabitut. Pobre noya!
afresar de tot, es digna de compas-
sio, pero que no crech que siga bona
ni per falta de intelijencia ni per desidia,
per resmes que per canstar. Aqueixa
es la opinió de la seba familia.
Presiden. Ab tan plausible occasió felici-
tem a n'el mestra.

Avellino. Gracias.

Presiden. Esperem ab desita la verprada
pera ocasionar novamen al artista,

Alguns entusiastes prepararem co-
ronas y regalos.

Julia: Dech donarlos las mes cordials
gracias por els elogis inmerechits
que m'han tributats, y ls suplich
que desistexin de las coronas y re-
galos que no mereixo, baixi concepte.

President: L'entusiasma d' això m' obliga;
y aprofitem aquesta ocasió per a ofe-
rirnos com d' seus amichs y admiradors.

Julia: Gracias. I dondjau tambe corres-
pondrer d' las rebas galanderias y
finesas, tambe m' ofereixo ^{ser} el seu ver-
dader y constant amich. (Els dona
d' tots la ma molt afectuosament.)

Finalment el quest de acompanyarlos al hotel.
(Es disposa d' sortir.)

Julia: Jo cumplimentaré als senyors;
quedat tu aquí que has de rebre la
visita de una persona que m'ha fet
aquest encarech, y que no pot

Sardar en compareixer.

Julia, Donchs l'hi agrahiré molt que
aixis ho fassa, complexi per mi.

Avelino, Ab molt gust.
Presidén En Julia es una gloria catalana, i Visca Catalunya!
Julia ^{nom notat a l'origen} ~~graciosa~~. (Surten tots.)
Tots Visca.

Escena 4^a

Julia, Llego un Carnaver.

(observat junt a una taula.)

¿De quin potrai ser la visita que
tinc de rebre? ¿alguna nova fe-
licitació? Encara que immerescu-
da, vinga en hora bona. La etole-
lina, la clona pera mi fusta,
segons d'iver no dona lo que en son
principi prometia; si es aixis ho sen-
do; perque encara que ab mi som in-
famemén l'ha portat, cap mal l'ha
desitcho, y si algun l'hi desitxo,
que Deu m'el enviï a mi. (Presi-
do encorbro d'els versos.) Els meus pai-
rens han estat ab mi molt complaent

y obsequiosos. (Dejím perca si els
versos.) ^{sublt entusiasme,} Hayai molt cor en aque-
dos versos; si; son ben fills el el
proble catalá.

(Ench man a la porta.)

Tulci. Intrate.

Camarero. La artista Sigmorina Lau-
reda demanada per vuy.

Tulci. La Sigmorina Laureda! (Tolse
Fatella passage al momento.
y surt a rebre-la y dirijintse a ella
que se suposa fora la porta d'iu.)

¡Tanto honore per me! Intrate
al momento.

Escena 5^a

Tulci Laureda.

Laureda. Quia caro amico Pibuliano
é parliamo la lingua de la nos-
tra patria, la catalana.

Tulci. Parlem donchs en catalá.

(Li ofereix castia y s'asenta.)

Laureta. Si; deliro per parlar en ca-
stella, perquè en la llengua nativa
ab aquella que hebern maniat es
ab la que nos podem expressar
millor; aixis donchs pera dirte lo
que t'he dit de dir t'ho diré ben
clara y castella; ^{primerament deley} que t'he felicitat de tot
cor, com a boni amiga per lo be que
vares interpretar lo personat ^{de} el meu
estimaat Ferrnand de la Favorita,
^{romanas bona} aquelles "Verjise enjel di clio" y
^{for es ditas ab indema parlo} y aquell "Spirto jentil" ^{que se confondra el duo,} que vares
commouer las fibres ^{mes} delicadas del
meu cor,

Tulia. No ten... no ten... no he fet
mes que cantar injerua men
^{comta} com un principiant.

Laureta. Es que en el art, no tot consis-
teix en saber y en ser artista d'expe-
riencia, s'ha de sentir; el sentimen-

mat en la persona, y aqueix sentiment se
es el mostra ja el primer dia
no s'adquireix
y tu si queres arrainelis de ver-
y natural
deictor artista.

Alia. Les indicacions que vostem
va fer, han estat el resort pera
promouren els cursos.

Alia. ¿Y com es que'm trocets
de vostre? Dos anys fa que no
coneixem, ¿ens habem fet l'amor,
y el d'aquells mes apassionats, en-
cara que en comedia, ¿y'm troc-
ets de vostre?

Alia. Naturalmente, diferencia
heya de l'un al altre, jo comen-
so la carrera, y no se volent curi-
bare, vostre es una artista de fama
y si no prospera, no es natural que
un manya, perque jo so manya,
si deji oi una artista de la fama
^{com}
de vostre.

Lamentada. ¿ Ets manya tu? Donchs

jo sochi remilletera de criatura

^{vareix perdrei al meu paraís}

ta pena mantenim a la meba

probre mada pobra y malalissima

vareix proveirme de un sordellit

de flors, y recorrenit els teubros y

diversions, escassa, escassissima

ment em quanyaba la viola;

quan la meba ^{pobra que tan estimabas} marejava morir

(Parangua una llagrima.)

que vivia en la mateixa ca

una familia italiana em va

recullir el para era mestre de

^{amistat} en ensenyar vocalisacion, y

coros, em coloca al costat de ses

fillas a cantar ^{Deu hi pach. no} coros, vareix poder

demostrar a ell ^{en aquell cas a curt tabu, que ocano d'} mon copiar men pero si, ^{es a dir, es a dir, es a dir, es a dir}

vareix de ^{vareix de} presentor una mea, em varen con-

ficer alguna pertiquina, de perti-

quina vareix fer alguna compresina

ria, y aqui m tens feda una mita

soprano que ocupa un puesto en el

teatro. Ara judica tu mateix; quin

ofisi es de mes categoria, y de mes

provenir, el manya o la remilladera?

Em sembla que ben fàcil es de
decidir.

Túlia. Si, pero diferencia va de un
principi com jo que ningú
pot dir lo que arribarà si fer, si
una artista de la forma ^{com} de voste.

Laureta. (Prementhi la ma.) Mira
Túliam, m'ofens al sentirte tra-
car-me de vorté, motius de rim de
tractar-me ab franquera, ^{amor,} això m'
proba que no m'estimes gens; que
no t mereixo la mes preta confian-
sa; mira que t parla una dona
que t estima mes de lo que tu at
pensas, tu has despertat el meu cor,
tu ets el meu primer amor; ja desde
el primer dia que t vareix veurer en-
tre els companys de coro, vareix ficar
en tu l'atensió, la teba melancolia

no interessaba, euen me oliqueren
que eras fill de la meba patria ca-
telana uacenta uolentia parlar, pero
que gran interes prenta al veurer
els seus uoluntats y l' desarrollo de
la teba uen, el modo teu de sentir y
las bonas disposicions per l' air, me
feren ~~vacenta~~ entusiasma ab tu de tal ma-
nera, que no t' puch apartar del
meu ^{per vacenta} ~~cor~~ ni del meu cor; y a mas
solas pensaba moltas vegadas, si
prograssis unirse ab aquell iove, que
felis foras! pero probra de mi, he cone-
quit ^{con} quel teu no sentias per mi, y això
em fa viure trista y desconsolada
varias vegadas m' he imminat ab tu y no m' has uoluntat conprendre
abny he ^{resolucio} ^{de obrir} ^{meu cor} ^{reposeu}
cra donchs, ^{me} ^{franch} ^{Juliana}, tu estas
enamora't. ^{at vari franch}
Ja que m' ho has conegut, etize que si. (Laureta
Julia. Si; No t' ho puch apartar, pero es
un amor sense esperansa, un
amor de martiri y desesperacio.

era donchs

que me
de G. Campa

para el teatro, como me ha servido
~~bastante~~ para presentarme en es-
cena y por aquesto raho han dit
que no semblaba debuteu; En
aquella época vovete tenir que
plorar la perdua de mon pare,
els carinyos de la mare no recordo
haberlos gosat meuy. Sabia ja el
meu ofissi cuan conseguí al meu
profector que vivia en el mateix
veindit, y sentim me un dia cantar
me preguntái si volia aprendrer
de musica, jo entusiasmat para tot
lo que era art, ja me de cada dia
puntual a la hora del solfeix;
com tenia bastanta facilidat para
aprendrer, m'ensenyái alguna ro-
manca y algun duo que cantaba
ab la Estelina, actual simple lleu-
jera al el Liceo; Jo no pensaba mes

que ab la musica y las comedias,
fora de las horas del treball, Conda-
ba divertirse conys y no m'habia fie-
sât ab cap dona, pero mi las donas
m'heran completamente indife-
rens, ja feya mes de tres meses que
veya diariament a la Adelina, y
encara no m'habia fixat en ella,
jo la miraba ni mes ni menos que
un company del art, cuan un dia
me vareite avisar que tenia els ulls
bonichs y sa mirada era expresiva,
un altre dia vareite observar que
sa boca era graciosa y cuan la con-
teya ab lo sorris que m'dirigia,
jo m'quedaba envauletit, un altre
dia vareite ^{veure} ~~avisa~~ me ^{de} son cos ben-
formât y son aïros esmirriats y aixis
cada dia vareite anar describim
novos grossors en aquella criatura,

y en can menes m'ho pensaba va-
reite trobar-me en academiás per sos
attractius; ella m'ho conseguí y nos
trouase tambe enemorada, facil-
ment nos comprenquerem y comu-
nicarem nostres amors; abes de un
any vareite viurer aixis felis; lla-
vors ^{no} consideremte nostre protector
abbe perca ensenyar nos la vocali-
sació nos recomenà al director del
conservatori d'el Liceo ab qui era
intim amic; al poch temps de fre-
quentar aquellas escolas, no deixa-
ren los mestres de elegir ma intu-
ció musical y la meba disposició
p'el piano en el que acababa progres-
^{y obtenint premi,}
sam; en cambi la meba veu era
poca y sense estensió; per lo con-
trari a la meba companya se l'hi
posaba forta, clara, timbrada y feya

progressos en la escuela de ajilitat,
Desete els primers dies que comen-
sa a desfundar en lo cor, varen
observar en ella una fredor que
glacava lo cor meu, aquesta fre-
dor cresqui de punt y s'converti
en despressi lo dia que la feren
debutar y obtingui verda d'era
ovassió ab la Somnambulista.

Oh! - Vil, infamí, el faltari
i desferme. D'unió son sagradas,
Las promesas. Lo Mon protector que ja hebra
conegut lo meu ^{panis} error y veja lo meu
dolor causat per l' ^{aix} ~~error~~ ^{error} ~~error~~ ^{error}
anarich desengany, tractem de curar-
me se m'engoliqui en lo viat ^{de} ~~de~~ ^{de}
que havia determinat fer per Ita-
lia, jo no volguí que s'perjudiqués
en los seus interessos, y per no ser hi
gruats me varen procurar una
plassa en lo coro d'el Teatro de
l'Escola a hon braballera y fu

Plus es causa de las concessions me faren

sabes lo demés.
<sup>m'has demostrat la infermitat de bon cor y has contretat
moquillo i rancor merit, pero</sup>
Laureta, ab lo teu relatu m'has mostrat
^{m'has clarat un punxant punyal al ~~vell~~ mitx del cor,}
Tulcia, jo que ab tu veya un mon
de immensas eliches, tu teba infe-
rmitat m'el presentu ab los colors
mes negros del meu trist present,
^{Obedien a tan tebas suplicas}
Tulcia, To he volgut obrirte lo meu cor,
perdonam si meel he obrut.

(Can de jerralls.)

Laureta, A deu esperansas fatagueras,
a deu ilusions, a deu, a deu, ma eliche
pera sempre s'ha crechut, eby mon
cor sembla que s'vol rompre en mil
troços, que vol ^{sortir} saltar del pit!... ¡ehh!
¡To no puch mes, jo m' muro!
^{¡Quin maetiri! quin tormen meseruel!}

(Queda desvanecida.)

Tulcia, Oh cor pur, oh cor sensible!; Fata-
litat furasta!; Lo que'l meu cor debil
y sego estimi a un cor ^{empredemut} ~~deu~~ ^{empredemut} y no
puga estimar aquest ^{pur} cor carijelic!
(Plora cubrintse la cara ab las mans.)

Acte 3er

Salida de la administració
del Gran Teatro del Liceo, Porta
à la dreta, taula ab lo menester
pera escriure. Varios retratos de
artistas adornan las paredes,
Gillóns y caelires.

Escena 1^a

Lo Representant de la empresa
assentat en lo silló ^{del mitx} de la taula,
Edgort assentat a son costat
dret. Faust y Armán a l'esquerra,
Edgort. Ab lo Tardiss, que entens
la marcha de aquesta casa gran,
altes Teatro del Liceo, habem depo-
sitat toda la nostra confiança,
nosaltres som empresa aquest any,
a tu ^{deben donchs a l'verte que} toca la direcció y a nosaltres
afluixa els cuartos, no vollem que se
quedi en la butxaca ni un centim

de generansia, pero Samipoch
volem sortirne perjudicats,
aixis donchs vamós a velover com s'allucinas,
Representam, Sea m'agrada tractar
ab vosaltres; no m'parten de em-
pressaris de teatro que contin-
en generansias, si aquells que el
axo m'parten, jo ls condesto ^{ab} les
promesses del "Comte de Luna
de El Trovatore; Tu deliri, tu de-
liri" No quanjerem res, pero
vos asseguro que quedarem al-
gunas liras per fare una ma-
camonada con tuba la perfecio-
ne del arte culinario.

Faust, Aixis m'agrada, que siges
francos Terelini.

Anna, Si aixis ho fa Philabem
de presentur un bon regal.

Fob, Aprobats, aprobats.

Representam, et ille gratias Signori.

Escena 2^a

Dits D. Francisco,

Francisco, Finch Honor ete salu-
dar la nova empresa,

Representan. Ben venuto maestro,

Obs. Ben venuto, ben venuto,

(Edigent l'hi ofereix una cadira
a son costat.)

Francisco, Bene trobati. Baixaba de

de las catechras y he volgut entrar a
saludarlos.

Obs. Gracias.

Francisco. Tal mateix temps veure com

marcha aquesta organizació de la

compagnia de primissimo cartello.

Representan. Va bene, va bene, e questa

he l'hora d'administracione.

Edigent. Esperem als artistes pera

firmar contractes.

Quist. Aquí tenim a una prima donna,

Escena 3^a

Dits Adelina.

Adelina. Binch l'honor de saludar á
la flor y nata de l'art musical,
Tots. Aduladores.

Arman. I jo en nom de tots saludar á
la nostra Adelina rival de la Patti,
(Apart.) Tuam no te indisposicions
(Y hi ofereix una cadira.)

Adelina. (Absentansa.) No so rival de
la Patti ni de ningú, pero faixo
tots los possibles pera fer la sort
de una empresa.

Representan. Aixís ho desitcho; E come
estate di voce carina?

Adelina. Ab los dos mesos que he
tingut de descans, l'ha tornat a pro-
sar en lo seu centro, y ara es forta,
simbrada, vivrant y segura; ja'm
sentiréu.

Representan. Es que si fas com el fisic

de la temporada de ara fa tres
anys, i haurém de rebuixar el salari
de Felina. No heu ja embeccut, ^{sera,} al revés,
am sembla que me l'haurém de
augmentar.

Representant. Ben agraït ^{molt} que aixís
fos. Aquí tens la ^{escriptura} deba contractada
per a si la vols firmar. (Lhi en-
trega un full de paper.)

Felina. (Passa rapidament els ulls per
ell.) ^{¡Què veix!} Aquest any m'hebuixen el salari,
no m'atornen el sou d'ara fa tres anys
y m'sembla que me l'hauríem de
augmentar, perquè ara ja so una
artista de experiència.

Representant. Lo primer any que vares
debutar en aquesta casa essent jo
representant, vares fer la entrada de
cabell Sicilià; comensares molt be,
y vares acabar ^{molt} malament; si vurer

si aquest any ho fess al revés,
que si aixís ho fess m'en alegraré
molt, y t'augmentarém la paga,
Adelina. Aixís confio que serà, de lo
contrari, rescindiré la contracta.

Representant. Tu fercis de la teba capra
^{com diuen els castellans,}
un seyo, vull dir, que fercis lo que
millor et convinegi.

^{Està clar.}
Adelina. I quin és el company
de la temporada?

Representant. Alguns estan en ajust,
pero probablement inclerem aquestos.
(Lhi entrega una llista.)

Adelina. (Llegim a mitcha veu.) Prima
donna Soprani. Laureta... (Dirigit
al representant.) ¿Cui es aquesta Lau-
reta?

Representant. Que vols que t'expliqui jo?

^{doncs que,}
Una cantant ^{Altra prima Cantarelli}

Adelina. (Llegim.) Contralti, Paulietti
Tudcher... Tenori Pandolfini... Pau-

delfin. Si no val res?

representem. ^{¿que sabtu?} No val res? Tu sots ho

despresios. A alguna cosa val, te un re-
netori que no se ^{cança} ^{hi acaba may}, es un
noy que ho fa tot, y breu de com-
promisos a les empreses.

Delina. El Palbra tenor esta en blanc.

¿Qui serà Palbra?

representem. Palbra serà el millor
de tots, ja sentiris, ja sentiris.

Delina. ¿Quins misteris, el gran
secret d'el numsi!

representem. No es cap misteri ni cap
secret, com no ha firmat encara...

Delina. Dueno. ¿Com no puch saber qui es?

representem. El primo tenore ^{de firmat sup cantello} ^{es el}
il tuo condiscipulo Tullian.

Delina. ¿En Tullia! Si no te cap ven...

representem. ¿No te cap ven? Com se

coneix que no lleixes els preio
dichs d' Tullia.

representem. Pot ser l'him ha vingut.

artista de primissimo cartello? etixo si que
Adelina; En Tullia! Si no val res.
Representem; No val res? Com se co-
neix que no llejeixes els periodichs
d'Italia.

Adelina. Si no te cap veu.

Francisco. Pot ser l'hirn ha vingut.

etixo de la veu, es un clo que ten
abiat ve com s'en va, y ten abiat
s'en va com be; he tingut molts
deixeples que no n'hemien, y des-
pres els en ha vingut, el tenor
Prats mateix al ^{cuam} principi, que
cantaba en els cafes y que jo l'
habia acompanyat al piano, al
principi de la meua carrera, y no
m'arregio de dirho, no tenia cap
veu, y despres va ser un tenor al
una veu brillant que va fer honor
a la nostra garzuela.

Adelina. (Abaira despresiativ.) An Tullia,

aquell d'ipso...

Escena 1^a

Dits Julià.

Julià: ¿Què t'hi vols en aquell d'ipso?

Delina. (Sorpresada.) Julià!
Julià. Si jo a aquell ^{so} tu el Julià que tu després vas
representar, Julià: en nom de la

empresa, aquí t'presento la escrip-
tura ^{da} amb la firma en blanc.

Posa les condicions que vulgas.

Julià. D. Francisco el meu mestre que
coneix ^{les meves facultats y} que sub lo que valch, ell las posarà.
(Entrega la escriptura a D. Fran-

cisco que la pren y s'posa a escriure.)
Delina (atrapada.) ¿Quin diable!
Alete Cucut.

Cammerino del primer terror en lo
^{Porta a la esquerra,}

Gran Teatre del Liceo. Gran mi-
^{de sillons, cos enter, sillons}
rall, fanteia d'ocelors, penjà ro-

bas ab vários trojes d'epoca. Cadira.

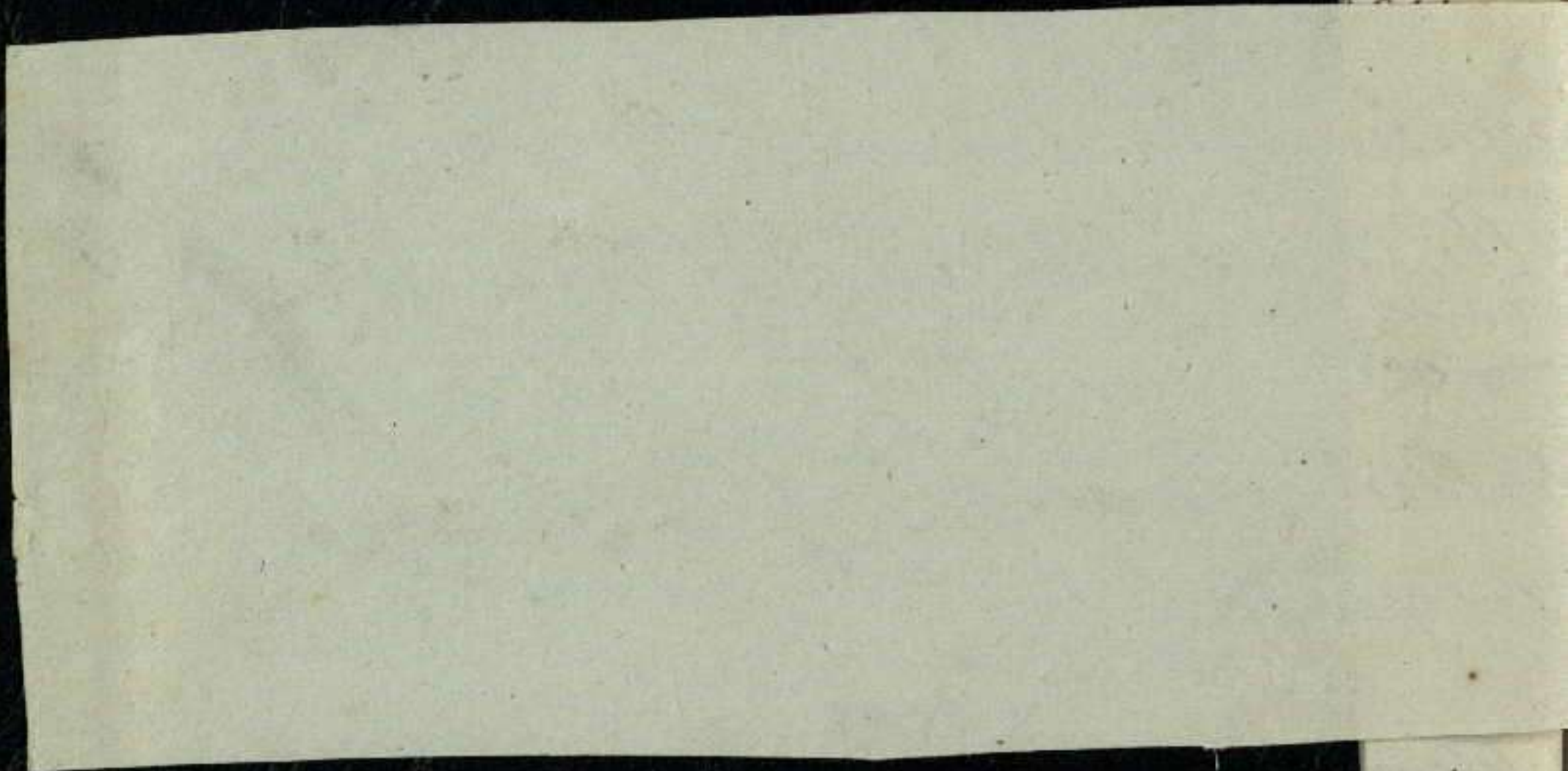
Escena 1^a

Laureta.

(Et pareix asentada al costat
de la taula reclinant^{di} lo cap^{en} en la
ma.) Nit bruta, mit el horror, com
diuen en la opera Lucia que repre-
sentem, ^{aquét vespre,} jo ho so vist ab los meus
propis ulls, com aqueixa dona
abominable abraçaba el meu
amor; encara que obligada per
la ceció escènica, lo meu cor no se
forsa peró resistir aqueixes for-
tas emissions, aquesta passió
já fa desips que va minuint
mea naturalesa; aquest home
s'ha ofert casarse ab mi, pero jo
no puch ni m'hi clech ^{unir} ~~casar~~ es-
timarme ell ~~un altra~~.; Quin
^{quina agonía} supliiss, seria peró mi viure
apassionada ab un home que se,
que m'consta, que estima a un
a un altra.; Oh fatalitat!; Oh

no he deixat de traslluir en los
ulls de la meua rival son crehentia
parcia.
~~causa~~, aqueixa dona estima a
Tulcia per mes qu'ell ocultero
vulgar; ay!

all
b

ojo

destino, y que cruel etc. (Pouan
grans chiulets a la platea del
teatro.) Aquesta dona divina que
rescindir la contracta y natural-
ment, vejen ^{ambich,} sense recursos
procurarà calagar al seu enamo-
rat y ell, hi casarà, ^(accedint a queixa es l'ordre natural) ^{deixis deu haber} ~~espera que~~
^{deixis deu haber} ~~espera que~~ ^{deixis deu haber}
elles no l'estimiss. Oh aquesta
^(m'el en persona) idea cruel m'assessina. To m'
moru! (Queada desvanescuda.)

Escena 2^a

Laureta Julia.

Julia (Vestit ab lo traje de Edgwart
de la opera Lucia di la Mormora)
; Laureta; Que tens?... Laureta;
no respón. Infelis! I hi haurà
vingut algun ^{altre} acciden el els que
acostuma; e No haya aqui cap
^{¿Vas a sortir?} avisado. Aquesta infelis no s pot
questar aqui sola...; Que fare?

Escena 3^a

Dits Doctor Avellino.

~~Avellino (Entrant.) Que heu ja de
que me? el publich se ha quedat
dona? Que passa?~~

Tulia. Et bona ^{ocasió} hora curiba amich meu.
Avellino. ¡Que es això!; Un altre
desvanecament? Aquesta dona
morirà per consumsió.

Tulia. Remediata per favor.

Avellino. (Trau un frasco y s'hi fa
<sup>estira d'el estuix un
Dipreret una pluma.)
olorar.) No torna en si; aquestos
^{manspiran perior curiados per}
atachs de forsa hem de esser fa-
tals pera aquesta infelió.</sup>

Tulia. Es una dona que te el cor
murtiribsit com el meu.

Avellino. Tu torna en si!

Laureta. He perdut el mor de vista.

¡Ohon so? Que es lo que per mi ha
passat? Ah sou vosaltres els meus

amichis! Ah el meu cor com sufreix!
(Canta y chifla a la platea.)
Escena 4^a

Dits ~~Coloquio~~ D. Francisco.

Es un escandal el que mou el publich,
~~deixar~~ Que haya de ~~ser~~? ~~Que haya~~
Ab la Adolina no l'hi queda al tre segur que seriuoli la contracta,
(colocacion a l'aurora) ¿Que haya ha gub alguna novetat?
velina. La Lluïsa que ha tingut un

altra ~~sesta~~ de venencia amest.

(~~colocacion~~)
lia. Aquesta infelis morra ^{com jo} viedi-
ma de la seba sensibilitat.

velino. Inmediatamen, un colli-
y concluimta a casa.

lia. To no ~~respuer~~ sortir, falsa

^{Deber} Pultim acte, ~~Stabat~~ ~~compromis~~!

Francisco. La conduirem nosaltres.

ureta. ¡Cuanta bondat! ¡Deu meu,
apiedavos de mi!

(^{Don} ^{Docto} Paga ~~seu~~ ~~Francisco~~ y ~~velino~~
y ~~delenduan~~, un per cada braç.)

Escena 5^a

Tulcia.

Lo mateix que aquesta dona jo

també estich ferit de mort; ^{sentido,} comedi
^{com} que la meba naturalesa va de-
cayent cada dia, jo no dirch viu
mes que l'organo de la veu, tot lo
demés ^{en mi} esta paralisat, inort; y tot
per aquesta mala dona, que no se
quin encan m'ha donat. Una
dona que no hauria de ser pero mi
mes que objecte de despres ^{de aburrir} des-
pres de haber rebut de ella los
mes cruels desenganyys, es la uni-
ca dona ~~dona~~ que m'illusiona y
transforma tot mon ser, yo no se
perquia, ^{na} no se per quina ^{ley} raho lo con-
no ha de obeir el cap; ^{no se quin encanis} aquesta dona
m'ha donat aquesta ^{dona} que insen-
siblement s'ha infiltrat en mon
cor, aquesta dona ^{es mon} ~~ha estat~~ y es tot
meu ~~temor~~ y sentor de goya i tristia,
Escena 6^a ^{na mort.}

Lucia Adelina. Al final abrisador.
Adelina. (Vestida de blanc i amb la
cabellera estesa; trajo el ^{pen-}últim
acte de la opera Lucia.) Dispens-
^{Lucia,} sam el que senza demorance
permis entri en el seu camerino.
Lucia. No se ei que deus venir aqui
despres dels ^{depressos} depressos que m'has
donat.

Adelina. Ab el temps les circum-
stancias cambien y un cambia
també de pensars.

Lucia. Com la veu ha canbiat han
canbiat també els seus ingressos,

^{voldria dir.}
Adelina. Això no se que veurer; la
veu ha desaparegut y la forma
la del publich d'aquesta nit m'ha
^{donat a entendre}
~~convencut~~ de que el teatro s'ha
acabot per a mi, pero membres
^{situ a l'op}
d'inque ~~dit~~ mans ~~del~~, jo no

* y ja que això ^{de l'ingusta} De expecto don d'ho

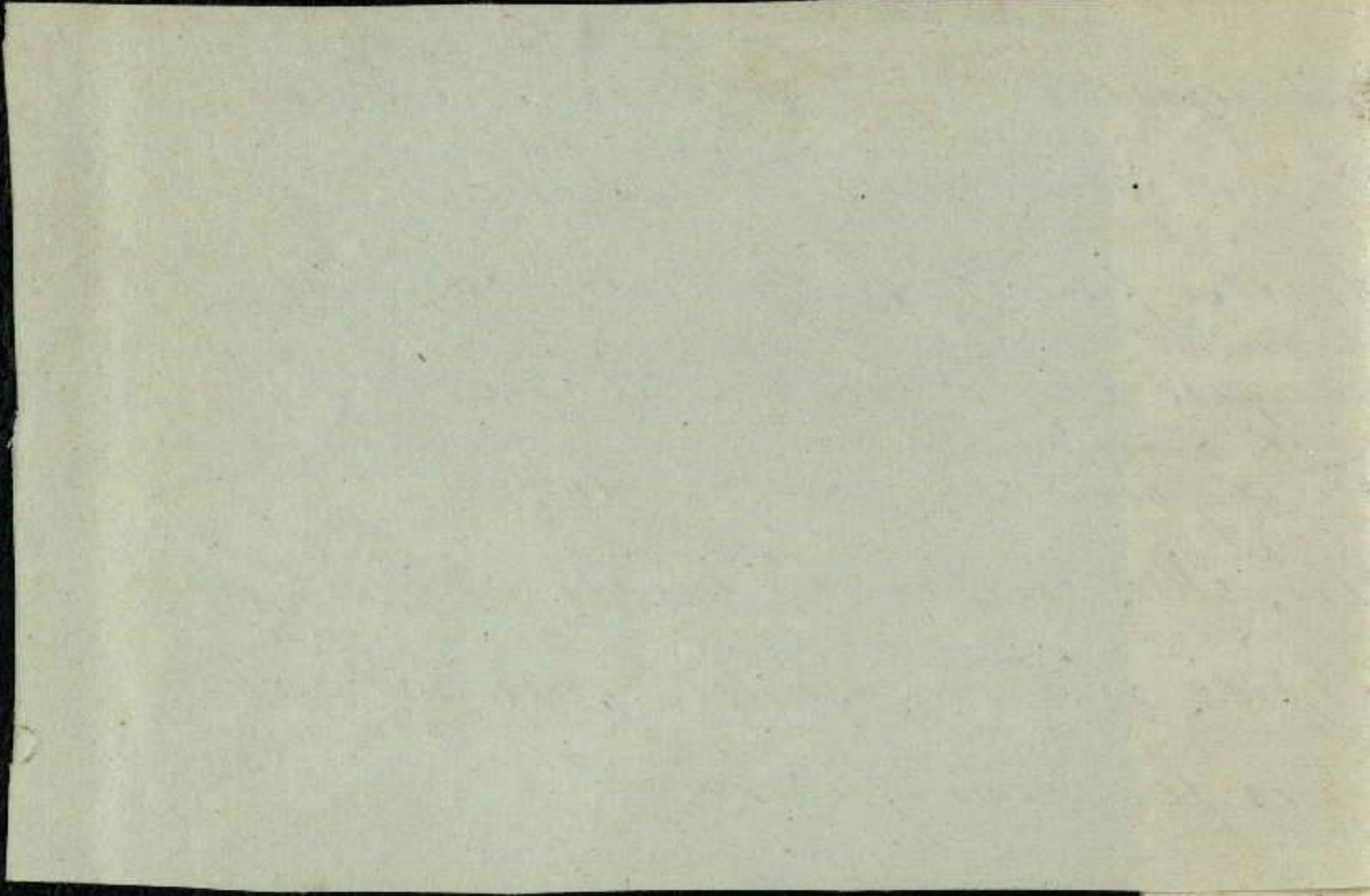
(Abdelina) ^{per ella y no s'hi} ^{per ella y no s'hi}

m'espanto, ~~et~~ ^{injusta} confessar que
 he estat ab tu molt ~~et~~ ^{injusta} ab els
 desenganyys y desaires que t'he
 donat, n'estich de veres arrepen-
 tida; abuy reconech els teus merits
 y la teua bondat y cel veure el teu
 bon comportamen y l'amor que
 pera mi deixas ^{encara} traslluir en los teus
 ulls, m'animan a que t'vingu a
 implorar perdo ^{de l'ausi de nit ja m'he} y tornar a ser
 amichs y amors expressions
 com eram un als celbes de la
 nostra joventut; per consequent lo
 passat passat obvida ierentiments y
 donam la ma, que t'hi vull im-
 primir el ^{ves de perdo} ~~perdo~~ ^{amor.} de pau y ~~amistat~~
 Julia. (Ab part.) Capi, donmina el cor, y
 no m deixis succumbir. (Ab.) Rom
^{salva}
 creya que m judiquesis tan can-
 dido peroque t'ambate a persuai-
 dir que jo m creya els teus firijiments,

8 Lo que m'he transformada es el
veure que he despendit una ar-
dent passió a la Laura, ^{no ho pot} que
^{diminuat} ^{clarament} ~~per~~ que veia que estava morint per
^{aquella apassionada} ~~la~~ ~~aqueixa~~ romanesca.

liá. Respecta aqueixa dona que
esper mi sagrada, y no m' vul-
gas fer desesperar.

Handwritten text, partially obscured

Handwritten text, partially obscured

^{persuadit}
ara que ~~has~~ del desengany del
teatro y m veus a mi caplaudib y
ab algun caudal, vensei buscareme;
tu podies haberme enganycib fin-
jinte ~~enamorada~~ sempre enamo-
rada encicera que ^{el seu cor que} ~~no m haques~~ sentit
^{per mi m puch m molt, aquesta passio}
~~estimant ja m~~ ^{estat prouca que m has} ~~hauria eregut, pero~~
ara que m has demostrat ab tot
lo despressi y m has persuadit de
que el seu cor es un ferro fret que no ha
sentit may: ^{per mi} eh m molt, tu que ets
causa del meu martiri y seras cau-
sa de la meua mort, ^{i vols que} acsedixi de las
tebas supplicas, aixo m pu ja meu
Abia; jo encara l'estimo, ^{per mi} no ho puch
negar, pero acsedir als seus oferiments,
primer morir de tristesa y consumsio,
delira. ^{hajeris presuicib la corar mi,} No m creya que l'haquessis
resentit fins a tal estrem.
lia; ^{feria} Quin sarcasme! Motiu sobrat hi ha.

perque ^{comel} tu vares gonaute en mon martiri
Arriado, D. Julia vau ai comensar Pul-
sim acte, sols esperai a voste. (Surt.)
Julia, Vau al moment. (Al deman de sortir.)
Adelina, (Agafant lo per la ma y de-
mint.) e No; tu no t' moies d' aqui;
tu no sortiras fins q' hoies accedut
a las mebas supplicas, de jernolls
^{deut mon lort Phio implora,}
Pho demano, (Lau de jernolls sens
deixarlo de la ma.)

Julia, To accedut a las ~~tebas~~ supplicas,
^{de una dona que treuca els seus juraments de,}
~~je unira a~~ una dona que ha
estat causa de la meba perelissio,
de una dona perversa y descastada
^{que s'ha gona't en torturar mon lort}
com tu, per mes que de jernolls m'
ho demanis, May je may.
(La rebat per terra y surt decidit.)

Escena 7^a

Adelina.

(Palsa y despues de una pausa
y reflexio, clint.) Aquest home

ha fet be homerexia

Ha venjot de mi ab un despressi,

Reconeix que no s'entén per el treball manual de la blona.

He peretut ^{entregant} el ven; no importa,

Fineli joverut y hermosa, no m'

esperanto
no jo fare' sort. (Sur.)

Acte Quin.

La mateixa decoració d'el acte anterior.

Escena 1^a

D. Francisco y Doctor Abelina.

Francisco, ¿Dues ve de seva casa directamen?

Abelina, Ara mateix ^{de allí,} acabo de arribar,

Francisco, ¿I fa molt que ha mort?

Abelina, Encara no fa mit hora, i ll tan

Francisco, ¿Sobre Laureta! Es una

mort digna de sentirse; no sol com a gloria del

Abelina, Se tranquila y melociosa

veu feya derramar dolces llàgrimes,

que la angustia
En sospit ^{que la angustia} sempre ha tingut als

llabis al seu Juliasset, dient que els

amors de Abelina eran un engany,

que d'ella sols habia estimat que

ella era son primer y unich amor,
que son cor palpitaba sols per ella
^{vertida de blanck}
y que coronada de blancas rosas
y entonçes dolsas melodias son
estimada l'acompanyaba al altar
pera jurarse amor etern, de modo
que sa agonía ha estat passificada y
consoladora, puix que ha mort ab
la ilusió de ser estimada ab tota
la efusió del cor del que ella estimaba.

"Per obrar las portas de la mansió
^{d'etern ben estat}
celestial, entrem, ~~entrem~~ amor meu
entrem, aquí tot es amor y felicitats
Aquestes han estat sas ultimas
^{Jo que creya curable la malaltia al Sen Julià, ara la veixo}
^{de esperansa, incurable}
percepcions, en el estat delicat en
que Juliàmet se troba, no se l'afecte
que l'hi causarà la notissia; ell
pateix de un ^{una afecsió al cor} ~~erectus~~ jo hasta
l'hi he aconsellat que deixés el
teatro, perquè perilla que ab ^{alguna forta} ~~un fort~~
^{emorsio}
erfors es que oli mort al mitx de la escena,

Francisco, Tu te una posicio rebu,

¿Com no la deixas?

Belino. Es pla cas; jo l'hi vancita aconsellair, y ¿sob lo que m'eliquie?

Francisco, ¿Que?

Belino. Que no l'hi feria res morir d'ell, (1)

Francisco. Contestassio de certista.

Belino. La gloria el te fomenta dit.

Francisco. Es molt sabrosa la gloria.

(Aplausos ruidosos y prolongados
al plateau.)

Belino. Tu deuen haber acabat; ara

miris D. Francisco lo que es tenint las

simpatias del publick; aquest pobre

noij ayrenas pot cantar y. (Grans

aplausos.) ¿Sen? el ferdin sortir torrenos set

ó vint vegadas.

Francisco. Es que de veras las mereix aquei-

xas simpatias, perque expresa de un modo

com ningú ha sabut ferho may.

et queixa mateixa contestat donat al facultatiu el celebre
doctor D. Joseph Valero.

Avellino, En tots conceptes ^{es digne de} mereix
aquestos aplausos; em Tullianet es
un anjel de Deu; el que l'vinga
una mica tractat, no pot menos
de estimarlo entranjablement,

Francisco, ¡Pobre rey! ha volgut la fatali-
tat que rememorés de una dona
que no ha sabut comprendre lo
que ^{aquest rey} ^{de Tullianet} ~~son~~ cor valia.

Avellino, De una dona sense cor, de
una dona de felen si voste vol,
pero de mals sentiments.

Francisco, De una dona que acabarà
mal; aixó jo ho dicli y voldria equivocarme.

Avellino, Para... Com deuria rebre la
trista notissia que l'hi tinch de donar
perque si be ell no estava enamorat
de la Laureta la apreciaba en tot
lo que ^{la tenia en veneració} valia y l'estimaba entranja-
blement com may un jemma ha

proquit estimar a' un arbre jersmà,
To no vull que arribi a' casa sense
^{Par. trenta nova}
saber; voste D. Francisco que se
bonas paraules ja m'hi ajuelara,
^{consoladoras,}
Francisco. No m' suposi sols habilitats,
sonnacion aqueixas de molt difícil fer; de-
^{matricor}
pero creyes que s'hi ajuelaré en tot
lo que pugui.

Delino, Ara ve; ja es aquí.

Calma y serenitat.

Escena 2^a

Dits Julià.

lià. (Entra vestit de Loengrin; se
deixa caure en una cadira ab
abatiment.); Ay amichs meus...
Però mi tot s'ha acabat... aqueste
mit lo cirre ha donat son ultim
can... no puch mes; me creya cau-
rer allà al mitx de la escena; hau-
ria tingut la mort... que si be no

desitjò, no m'hauria desagrauolat...
me... creya morir en mitx del camp
de batocella... so es; en mitx del camp
del art; ab lo divino Loengrin de
ell me despedeixo... m'en vaixo a
guarrelar la copa d'el sangraül...
Digunme; Com esta la pobre
Laureta?

Avellino. La Laureta... (Pansa axugant se mallo ^{grin})

Tulia. Veita comich meu que los fra-
raules que volen plissuelas en los
^{ya queixan llagrimas en d'elles d'aramen que}
seus llabris... La Laureta ha mort;
ja m'ho poden dir clarament...
ella m'ha presedit alguns mo-
ments... no he de plorarla preique
^{ment la veure, puig que} ab ella vull ser enterrat ² i juyis
vaint a ¹ juntarme ab ella... vaint a
juntarme ab ³ aquell anjel... ab
aquella clona ⁴ espiritual, digna...
d'el amor mes pur... mes grat...
^{de aquell amor que no existeix en} ^{ment vaint}
mes sublime de la terra... no hauria

de aquesta ~~terron~~
ahora no haya mes que penes
y desenganyys... no sento deixar
lo material, ab desitx veure a ^{remunerar} ~~per~~

~~per~~ ^{o d'ara} ~~me~~ ^{ab ella} en lo mon de els esperits, vo-
~~pressar~~ ~~mon~~ ~~agradament~~ ~~als~~ ~~professors~~ ~~als~~ ~~qui~~ ~~de~~ ~~deu~~ ~~tota~~ ~~magloria~~ ~~vos~~
saldres amichs meus ja procuram expres-
~~ar~~ ~~mon~~ ~~agradament~~ ~~als~~ ~~professors~~ ~~als~~ ~~qui~~ ~~de~~ ~~deu~~ ~~tota~~ ~~magloria~~
~~ret~~ ~~de~~ ~~lo~~ ~~poch~~ ~~capital~~ ~~que~~ ~~deixo~~... ja pro-
curarem

~~et~~ soccorrer ~~recoerter~~ als pobres... y
protehir als artistes, jo... imploro
de tot cor el perdó de Deu... ell me
perdoni com jo perdono ^{subas las ofensas} a la Abbe-

lina que m'ha causat tant mal...
~~de tot cor el perdono~~ ^{si ho hagues sabut si}
ella no ho sabia... si ho hagues sa-
^{si hages conprato lo meu cor,}
but... de seguir que no ho hauria fet.
je ty!... m'estich morint...

^{deu conprama}
elino. No digas curxo amich meu.
^{La Providencia al salvara per a gloria de sant}
Francisco, ~~el que no es deus de ser perdit,~~
^{La Providencia} ~~de~~ ~~cautar~~ ~~vaix~~ ~~en~~ ~~lloc~~ ~~apropi~~
lia. No haya que ferse ilusions... lo
cor m'ho diu, y lo meu cor... no den-

ganys... moro content... ^{tot mon se regenerat} ~~desitxos~~ ~~de~~ ~~cautar~~ ~~ora~~
^{regenera} ~~me~~ ~~de~~ ~~aquell~~ ~~anjel~~ ~~procliji~~

^{purusa}
de cetero, de hermesura y de...
bonolais ^{ja} Malbaroja la mayjunt a la
celestial mansio ^{Deuterm. (Abor.)}
(Doctor Abelino y D. Francisco
cauen, ^{pluresos} instintivament de jernolls,
als seus pens. Pansa imponent.)
Abelino, Julià y Laureta han mort
victimas d'els seus cors sensibles
apassionats.

^{victimias}
Francisco, D'els seus cors d'artista,
(Teló P ^{pauat})
Frou,

Purgenda 31 de Juliol de 1905

1006399126